

บทความวิชาการ
มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตและ
จำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชน
Legal Framework for the Promotion of Private Firearms
Manufacturing and Distribution Industry

วันที่รับบทความ (Received) : 29 กรกฎาคม 2568
วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 9 กันยายน 2568
วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 30 กันยายน 2568
วันที่ตีพิมพ์บทความ (Publish an article) : 30 กันยายน 2568

เชิดชัย บุญแดนไพร¹

Cherdchai Bunddanphrai

นักศึกษาปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขากฎหมาย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

PhD student of the Doctor of Philosophy Program in Law,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Wang Noi Campus,
Phra Nakhon Si Ayutthaya Province

เลขที่ 79 หมู่ที่ 1 ถนนพหลโยธิน หลักกิโลเมตรที่ 55

ตำบลลำไทร อำเภอมโนรมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170

No. 79, Village No. 1, Phahonyothin Road, Kilometer 55

Lam Sai Subdistrict, Wang Noi District, Phra Nakhon Si Ayutthaya Province 13170

E-mail: cteem1966@gmail.com

¹ ผู้เขียนหลัก (first author)

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมอาวุธปืน มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก อุตสาหกรรมนี้มีส่วนในการสร้างงาน สร้างรายได้ และพัฒนาเทคโนโลยี รวมถึงมีบทบาทสำคัญในการรักษาความมั่นคงของชาติและศักยภาพทางการทหาร ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเห็นถึงความสำคัญของภาคเอกชนในกิจการ อุตสาหกรรมจึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแบบบูรณาการทั้งระบบ ปัจจุบันรัฐบาลได้ทำการส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งการผลิตอาวุธเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระทางการผลิตของทางราชการตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังมีประเด็นปัญหาที่ทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่สามารถเดินหน้าได้อย่างเต็มกำลัง เนื่องจากกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันเป็นกฎหมายที่ถูกร่างมาตั้งแต่ประเทศไทยยังไม่มีภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ ขาดความทันสมัย ไม่เข้ากับสถานการณ์ทำให้เป็นข้อจำกัดในการบริหารงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ รวมถึงปัญหาด้านการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของภาคเอกชนซึ่งเป็นอีกหนึ่งประเด็นที่ส่งกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและจำหน่ายอาวุธปืน แม้ภาครัฐจะให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ กับภาคเอกชน แต่ด้วยระเบียบบางประการทำให้ภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้

ดังนั้น บทความนี้มุ่งศึกษามาตรการทางกฎหมายที่จำเป็นต่อการส่งเสริมภาคเอกชนในอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชน โดยศึกษาจากเอกสารทางวิชาการ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง และศึกษาจากกฎหมายของต่างประเทศ เพื่อเสนอแนวทางปรับปรุงมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมกับบริบทไทยในการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิต และจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชน

คำสำคัญ : การส่งเสริมอุตสาหกรรม; อาวุธปืน; ภาคเอกชน

Abstract

The firearms industry holds significant economic and national-security importance for states worldwide. It contributes to employment generation, revenue creation, and technological development, while also playing a pivotal role in safeguarding national security and sustaining military capability. Recently, the Minister of Defence has acknowledged the importance of private-sector participation in defence affairs and advanced a policy to promote and develop an integrated national defence industry. The government has therefore encouraged and supported private enterprises to engage in arms production to alleviate the state's production burden under the Private Arms Manufacturing Act B.E. 2550 (2007). Nevertheless, the defence industry continues to face obstacles that impede its full development. Existing statutes and regulations were drafted at a time when Thailand lacked a domestic defence industry; consequently, they are outdated and misaligned with current circumstances, thereby constraining effective industry management. Problems also persist regarding the promotion and provision of incentives to private actors: although some benefits are legislatively available, particular regulatory provisions prevent the defence industry from accessing those incentives in practice.

Accordingly, this article investigates the legal measures necessary to promote private-sector participation in the manufacture and marketing of firearms. The study employs doctrinal analysis of academic literature, relevant statutes, and administrative regulations, and conducts comparative examination of foreign legal frameworks. Based on these analyses, the article proposes recommendations for revising Thailand's legal regime so as to foster a viable, well-regulated private firearms industry that is compatible with national policy objectives and the Thai socio-legal context.

Keywords: Industrial Promotion; Firearms; Private Sector

1. บทนำ

อุตสาหกรรมป้องกันประเทศ นับว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างมากเพราะอุตสาหกรรมที่เข้มแข็งจะสามารถสร้างหลักประกันในด้านความมั่นคงให้กับประเทศได้ อีกทั้ง ยังสามารถสร้างรายได้เข้าประเทศซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศกำลังทางเศรษฐกิจและขีดความสามารถทางอุตสาหกรรมจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีความสัมพันธ์อย่างยิ่ง และกำลังอำนาจทางทหาร ดังนั้น ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางอุตสาหกรรมย่อมมีศักยภาพสูงกว่าประเทศที่ล้าหลัง และทำให้อำนาจทางทหารสูงตามไปด้วย (เสาวลักษณ์ บุญสม, 2560) โดยประเทศที่มีงบประมาณด้านกลาโหมสูงที่สุด 5 อันดับแรก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน รัสเซีย อินเดีย และซาอุดีอาระเบีย และประเทศผู้ส่งออกอาวุธรายใหญ่ที่ขายไปทั่วโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา รัสเซีย ฝรั่งเศส จีน และเยอรมนี ซึ่งทั้ง 5 ประเทศ ครองส่วนแบ่งการส่งออกอาวุธทั่วโลกรวมกันมากกว่าร้อยละ 75 ซึ่งสหรัฐอเมริกาถือเป็นประเทศยักษ์ใหญ่มหาอำนาจ ครองตำแหน่งผู้ส่งออกอาวุธรายใหญ่ที่สุดของโลก มีส่วนแบ่งการตลาดร้อยละ 39 ส่วนสำหรับภูมิภาคเอเชียและโอเชียเนียเป็นผู้นำเข้าอาวุธรายใหญ่ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40 ของการนำเข้าอาวุธทั่วโลก ตามมาด้วย

ตะวันออกกลางและยุโรป (Thaipost, 2568) จะเห็นได้ว่า จากสถานการณ์อุตสาหกรรมป้องกันประเทศในภูมิภาคอาเซียนเติบโตต่อเนื่อง อันเป็นผลมาจากปัจจัยหลายประการ ทั้งความตึงเครียดในทะเลจีนใต้ การเปลี่ยนแปลงดุลอำนาจในภูมิภาค ความต้องการพัฒนาขีดความสามารถในการป้องกันตนเอง จากการศึกษาข้อมูลจากสถาบันวิจัยความมั่นคงระหว่างประเทศ (International Institute for Strategic Studies : IISS) ระบุว่า ประเทศอาเซียนที่มีการใช้จ่ายด้านกลาโหมสูงสุด ได้แก่ สิงคโปร์ อินโดนีเซีย ไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ (Thaipost, 2568)

สำหรับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศที่ผลิตขึ้นเองภายในประเทศไทย ปัจจุบันอยู่ในช่วงของการพัฒนา และการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญพบว่า มูลค่าตลาดของอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเติบโตอย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้นจาก 20,000 ล้านบาท ในปี 2558 เป็นประมาณ 50,000 ล้านบาท ในปี 2567 คิดเป็นการเติบโตร้อยละ 150 ในช่วง 10 ปี เป็นผลมาจากการส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่อง และนโยบายของรัฐบาลในการสนับสนุนการจัดหายุทโธปกรณ์ภายในประเทศโดยเฉพาะในส่วนของการตลาด อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของประเทศไทยในกลุ่มอาวุธปืนและกระสุนที่สามารถผลิตขึ้นส่วนได้เป็นจำนวนมากโดยภาพรวมของตลาดในประเทศ คิดเป็นมูลค่าสูงสุดที่ส่งผลให้เม็ดเงินอยู่ในระบบเศรษฐกิจไทยมากกว่า 69,000 ล้านบาท (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567)

ปัจจุบันรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมเห็นถึงความสำคัญของภาคเอกชนในกิจการอุตสาหกรรมประเทศ จึงมีนโยบายที่จะส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศแบบบูรณาการทั้งระบบปัจจุบันรัฐบาลได้ทำการส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งการผลิตอาวุธเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระทางการผลิตของทางราชการตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567) โดยโรงงานผลิตอาวุธและกระสุนของเอกชน ซึ่งได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 เพื่อผลิตกระสุนและวัตถุดิบสนับสนุนหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ซึ่งปัจจุบันมีผู้ได้รับอนุญาตแล้ว จำนวน 8 โรงงาน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) กลุ่มผลิตวัตถุดิบและ (2) กลุ่มผลิตกระสุนปืน ซึ่งในส่วนที่เป็นการดำเนินการของบริษัทเอกชน จะมีโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถของยุทโธปกรณ์ และสร้างมูลค่าทางการตลาดให้กับประเทศได้ แต่ก็พบว่า ปัจจุบันยังมีประเด็นปัญหาที่ทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่สามารถเดินหน้าได้อย่างเต็มกำลัง โดยเฉพาะปัญหาทางด้านกฎหมายที่มีข้อจำกัดที่ยังไม่ได้มีการพิจารณาปรับแก้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและจำหน่ายอาวุธปืน (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567) เนื่องจากกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันเป็นกฎหมายที่ถูกร่างมาตั้งแต่ประเทศไทยยังไม่มีภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศขาดความทันสมัย ไม่เข้ากับสถานการณ์ทำให้เป็นข้อจำกัดในการบริหารงานด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ อาทิ พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ขั้นตอนการอนุญาตการส่งออก และการตรวจสัญญาในการขายแบบรัฐต่อรัฐ (Government to Government: G to G) เป็นต้น ดังกรณี ปืนที่เข้าขายพระราชบัญญัติอาวุธปืน เช่น ปืนพก ต้องนำเข้าจากต่างประเทศอย่างเดียว เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบคือกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยยังไม่เคยออกใบอนุญาตให้ทำได้ถึงแม้จะมีการเสนอขอใบอนุญาต ก็ยังไม่สามารถดำเนินการให้ได้ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 ห้ามมิให้ “ภาคเอกชนครอบครองอาวุธปืนและส่วนประกอบ

ของอาวูตดังกล่าว” (พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์, 2530) ซึ่งความเป็นจริงภาคอุตสาหกรรมในประเทศไทยมีผู้ผลิตเรือรบ รถถัง รถเกราะ และเหล่าทัพมีความต้องการที่จัดหาเรือ เรือ พร้อมระบบอาวุธ แต่การติดตั้ง ระบบอาวุธหนักประจำ รถหรือเรือ ต้องมีเชื่อมต่อระบบ ทดสอบทดลอง จำเป็นต้องมีการวิจัยและพัฒนาแต่การที่ไม่สามารถครอบครองอาวุธเป็นการปิดกั้นการพัฒนา และโอกาสของของภาคอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ปัญหาด้านการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของภาคเอกชนจึงเป็นอีกหนึ่งประเด็นที่ส่งกระทบต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิตและจำหน่ายอาวุธปืน แม้ภาครัฐจะให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ กับภาคเอกชน แต่ด้วยระเบียบบางประการทำให้ภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้ เช่น สิทธิประโยชน์พื้นที่ปลอดอากร (Free Zone) ภาคอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศไม่สามารถใช้ได้ เนื่องจากพื้นที่ปลอดอากร (Free Zone) เป็นพื้นที่เสมือนนอกราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530 ไม่สามารถควบคุมยุทธภัณฑ์ในพื้นที่ปลอดอากร (Free Zone) ได้ ภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จึงไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้ ดังนั้น กฎหมายไทยจึงยังคงมีข้อจำกัดในการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทอย่างกว้างขวางเมื่อเทียบกับประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้าของต่างประเทศ ผู้ศึกษาจึงตระหนักถึงมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมในการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชนว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ ทั้งนี้ ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะและนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษามาประกอบกับการปรับปรุงแก้ไขพัฒนากฎหมายเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชนอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของอาวุธปืน

พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490 ได้ให้ความหมายปืนไว้ในมาตรา 4 (1) ระบุว่า “อาวุธปืน” หมายความว่ารวมตลอดถึงอาวุธทุกชนิดซึ่งใช้ส่งเครื่องกระสุนปืนโดยวิธีระเบิดหรือกำลังดันของแก๊สหรือ อัดลมหรือเครื่องกลไกอย่างใด ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน และส่วนหนึ่งส่วนใดของอาวุธนั้น ๆ ซึ่งรัฐมนตรีเห็นว่าสำคัญและได้ระบุไว้ในกฎกระทรวง และมาตรา 4 (3) ระบุว่า “เครื่องกระสุน” หมายความว่ารวมตลอดถึงกระสุนโดด กระสุนปลายกระสุนแตก ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิดและจรวด ทั้งชนิดที่มีหรือไม่มีกรดแก๊ส เชื้อเพลิง เชื้อโรค ไอพิษ หมอกหรือควัน หรือกระสุน ลูกกระเบิด ตอร์ปิโด ทุ่นระเบิดและจรวด ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน หรือเครื่องหรือสิ่งสำหรับอัดหรือทำ หรือใช้ประกอบประกอบเครื่องกระสุนปืน (พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490)

2.2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับภาคเอกชน

รัฐบาลได้ทำการส่งเสริมและสนับสนุนให้เอกชนจัดตั้งโรงงานผลิตกระสุนปืนเพื่อเป็น การแบ่งเบาภาระทางการผลิตของทางราชการตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 โดยการออกใบอนุญาตให้เอกชนจัดตั้งโรงงานผลิตกระสุนปืน ซึ่งกรมการอุตสาหกรรม ทหารเป็นหน่วยงานรับผิดชอบปัจจุบันมีผู้ได้รับอนุญาตให้ผลิตกระสุนปืน (กรมการอุตสาหกรรม ทหาร, 2559) ดังนี้

โรงงานผลิตกระสุนที่เปิดดำเนินการแล้ว จำนวน 5 โรงงาน ประกอบด้วย

1. บริษัท ไทยอามส์ จำกัด

สถานที่ตั้งโรงงาน ต.รางบัว อ.จอมบึง จ.ราชบุรี รายการอาวุธที่ผลิต: กระสุนปืนขนาด 9 มม., 5.56 มม., 7.62 มม. และ 7.62 มม., 0.32 นิ้ว, 38 นิ้ว, 40 นิ้ว, 45 นิ้ว, 357 นิ้ว และ 380 นิ้ว กระสุนปืนลูกซอง

2. บริษัท บุลเล็ทมาสเตอร์ จำกัด

สถานที่ตั้งโรงงาน ต.หนองสาหร่าย อ.พนมทวน จ.กาญจนบุรี รายการอาวุธที่ผลิต: กระสุนปืนขนาด 9 มม., 6.35 มม., และ 7.62 มม., 32 นิ้ว, 38 นิ้ว, 40 นิ้ว, 44 นิ้ว, 45 นิ้ว, 357 นิ้ว, 380 นิ้ว, 5.56 มม., 7.62 มม และกระสุนปืนลูกซอง

3. บริษัท รอยัลแอมมูนิชั่น จำกัด

สถานที่ตั้งโรงงาน ต.พระนอน อ.เมือง จ.นครสวรรค์ รายการอาวุธที่ผลิต: กระสุนปืนขนาด 9 มม. 38 นิ้ว, 45 นิ้ว

4. บริษัท เนแรคอาร์มสอินดัสทรี จำกัด

สถานที่ตั้งโรงงาน: ต.บลเขาหลวง อ.บ้านโป่ง จ.ราชบุรี รายการอาวุธที่ผลิต: กระสุนปืนขนาด 9 มม., 38 นิ้ว, 380 นิ้ว, 357 นิ้ว, 40 นิ้ว, 44 นิ้ว, 45 นิ้ว, 5.56 มม., 7.62 มม และกระสุนปืนลูกซอง

5. บริษัท ฌรรรคชาติ จำกัด

สถานที่ตั้งโรงงาน ต.หนองปลิง อ.เมืองนครสวรรค์ จ.นครสวรรค์ รายการอาวุธที่ผลิต: กระสุนปืนขนาด 9 มม.

จากหนังสือขออนุญาตให้ผู้ประกอบการขนย้ายกระสุนปืนและวัสดุที่ใช้ในการผลิต ซึ่งออกโดยคณะกรรมการความสงบแห่งชาติ (คสช.) ในช่วงระยะเวลา 2 ปี พบว่า มีเพียง 3 บริษัทที่ยังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คือ 1. บริษัท ไทยอามส์ จำกัด 2. บริษัท บุลเล็ทมาสเตอร์ จำกัด 3. บริษัท เนแรคอาร์มสอินดัสทรี จำกัด (เสาวลักษณ์ บุญสม, 2560)

จากการศึกษาพบว่า ภาคเอกชนต้องการให้หน่วยงานได้พิจารณาแก้ไขสิ่งที่จะทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเกิดและดำรงอยู่ได้ มีดังนี้

1) เรื่อง ค่าภาษีนำเข้าทางศุลกากร การนำเข้าสินค้ายุทธภัณฑ์สำเร็จรูปจากต่างประเทศได้มีกำหนดให้สิทธิยกเว้นอากรขาเข้าตามพิกัด 8710 ฟรีอากร แต่การนำเข้าส่วนประกอบ องค์ประกอบ เช่น เครื่องยนต์พิกัด 8408.20.23 วัตถุดิบ เช่น แผ่นเหล็ก, เกราะป้องกันกระสุน ป้องกันระเบิด เพื่อมาทำการผลิตและมาประกอบโดยใช้สิทธิตามประกาศกรมศุลกากร ประเภท 13 ภาค 4 หลังจากได้ชำระค่าภาษีนำเข้าเป็นสินค้ายุทธภัณฑ์ มีปัญหาขณะนำของออกจากท่าเรือ ไม่สามารถนำของออกจากท่าเรือได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้า ออกจากท่าเรือ แจ้งว่าเป็นสินค้าที่มีพิกัดเฉพาะ ไม่สามารถใช้พิกัด 8710 เป็นการสำแดงเท็จ ชำระค่าภาษีไม่ถูกต้องจะต้องไปชำระภาษีเพิ่ม และเสียค่าปรับ

2) เรื่องการใช้สิทธิบริษัท SME ด้วยทางกรมบัญชีกลาง ได้มีพระราชบัญญัติช่วยเหลือบริษัท SME โดยให้สิทธิบวกเพิ่ม 10% แก่บริษัท SME ที่เข้าร่วมแข่งขันประกวดราคาในการประมูลของหน่วยงานราชการ ในกรณีโรงงานผู้ผลิตยุทธภัณฑ์ ซึ่งเป็นเรื่องอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศที่ต้องมีเทคโนโลยีสูง มีการลงทุนเครื่องจักรและเครื่องมือที่มีมูลค่าสูงซึ่งเลยชั้นของการเป็นบริษัท SME ดังนั้น เมื่อมีการแข่งขันประกวดราคาในหน่วยงานของกองทัพ ยุทธภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศ จึงมักสู้ราคาบริษัท SME ไม่ได้ ด้วยบริษัท SME มีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า และมักเป็นผู้นำเข้ายุทธภัณฑ์จากต่างประเทศ โดยที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการ โดยเปิดให้มีการแข่งขันอย่างเปิดกว้าง แต่ไม่ได้ตรวจสอบศักยภาพของ

ผู้ประกอบการ ทำให้เกิดความเสียหายกับอุตสาหกรรมที่มีอยู่ และท้ายที่สุดกองทัพก็จะไม่ได้รับสินค้าที่มีคุณภาพ และไม่พอใจให้ผู้ประกอบการภายในประเทศสนใจที่จะลงทุนขยาย ศักยภาพของโรงงานให้สูงกว่าระดับ SME

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า มาตรการทางกฎหมายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชน แม้ภาครัฐให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ กับภาคเอกชน แต่ด้วยระเบียบบางประการทำให้ภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้ เช่น สิทธิประโยชน์พื้นที่ปลอดอากร (Free Zone) ภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศไม่สามารถใช้ได้ เนื่องจากพื้นที่ปลอดอากร (Free Zone) เป็นพื้นที่เสมือนนอกราชอาณาจักรไทย ภาคอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ จึงไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ดังกล่าวได้ ในส่วนกรณีภาษีศุลกากร การนำเข้าสินค้ายุทธภัณฑ์สำเร็จรูปจากต่างประเทศ ได้มีการกำหนดให้สิทธิยกเว้นอากรขาเข้าตามพิกัด 8710 ฟรีอากร แต่การนำเข้าส่วนประกอบ องค์ประกอบ เช่น แผ่นเหล็ก เกราะป้องกันกระสุน/ป้องกันระเบิด เพื่อมาทำการผลิตและมาประกอบโดยใช้สิทธิ์ตามประกาศกรมศุลกากร หลังจากได้ชำระค่าภาษีนำเข้า เป็นสินค้ายุทธภัณฑ์ แต่ยังมีปัญหาขณะนำของออกจากท่าเรือไม่สามารถนำของออกจากท่าเรือได้ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าออกจากท่าเรือแจ้งว่าเป็นสินค้าที่มีพิกัดเฉพาะ ไม่สามารถใช้พิกัด 8710 จึงเป็นการสำแดงเท็จ และชำระค่าภาษีไม่ถูกต้องจะต้องไปชำระภาษีเพิ่ม และเสียค่าปรับ จึงเป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้ประกอบการด้านอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และกรณีการใช้สิทธิประโยชน์บริษัท SME โรงงานผู้ผลิตยุทธภัณฑ์ ซึ่งเป็นเรื่องอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศที่ต้องมีเทคโนโลยีสูง มีการลงทุน เครื่องจักรและเครื่องมือที่มีมูลค่าสูง ซึ่งเลยขั้นของการเป็นบริษัท SME เมื่อมีการแข่งขันประกวดราคาในหน่วยงานของกองทัพยุทธภัณฑ์ที่ผลิตในประเทศจึงมักสู้ราคาบริษัท SME ไม่ได้ ด้วยบริษัท SME มีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า และมักเป็นผู้นำเข้ายุทธภัณฑ์จากต่างประเทศ โดยที่หน่วยงานของรัฐได้ดำเนินการโดยเปิดให้มีการแข่งขันอย่างเปิดกว้าง แต่ไม่ได้ตรวจสอบศักยภาพของผู้ประกอบการ ทำให้เกิดความเสียหายกับอุตสาหกรรมที่มีอยู่ (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567)

2.3 กรอบกฎหมายของประเทศไทย

ตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 เดิมอาวุธที่จะอนุญาตให้เอกชนผลิตสำหรับราชการทหารและตำรวจได้จะกำหนดโดย คำสั่งคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ฉบับที่ 37 ลงวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2519 ต่อมาได้มีการแก้ไขและเพิ่มเติมคำสั่งของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดินเพื่อให้เกิดความสอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน อาวุธที่จะอนุญาตให้เอกชนผลิตนั้นจะต้องผลิตสำหรับราชการทหารและ ตำรวจเป็นหลัก และราชการทหารและตำรวจจะต้องมีความต้องการในการจัดหาอาวุธเหล่านั้นด้วย ทั้งนี้ เพราะวัตถุประสงค์หลักของพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 มีขึ้น เพื่อให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมแบ่งเบาภาระของราชการทหารและตำรวจ โดยจะเห็นว่า พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 มิได้มีขึ้นเพื่อควบคุมการผลิตอาวุธมิได้หมายความว่าผู้ใดจะผลิตสิ่งใดที่เข้าข่ายเป็นอาวุธแล้วจะต้องขออนุญาตตั้งโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.2550 น้อย่างใดแต่คำสั่งฉบับนี้จะควบคุมเฉพาะผู้ที่ประสงค์จะตั้งโรงงานผลิตอาวุธสำหรับราชการทหารและตำรวจเท่านั้น (พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน, 2550)

ตามพระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ.2550 ฉบับนี้
“โรงงาน” หมายความว่า โรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานซึ่งได้รับใบอนุญาต ประกอบกิจการ
โรงงานผลิตอาวุธตามพระราชบัญญัตินี้

“ผลิต” หมายความว่า ทำ ประกอบ ซ่อมแซม หรือเปลี่ยนแปลงลักษณะ

“อาวุธ” หมายความว่า

1. อาวุธปืนหรืออาวุธอย่างอื่น ซึ่งใช้ส่งกระสุนปืนโดยวิธีระเบิด หรือกำลังดันของก๊าซ หรืออัดลม
หรือเครื่องกลไกอย่างใด ๆ ซึ่งต้องอาศัยอำนาจของพลังงาน รวมทั้งส่วนประกอบของ สิ่งนั้นด้วย

2. กระสุนปืนและหมายความรวมถึงกระสุนโดดกระสุนปรายกระสุนแตกลูกระเบิด ตอร์ปิโดทุ่น
ระเบิดและจรวดทั้งชนิดที่มีหรือไม่มีกรดก๊าซเชื้อเพลิงเชื้อโรคไอพิชหมอกหรือควั่น หรือกระสุนตอร์ปิโดทุ่น
ระเบิดและจรวดที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกันหรือเครื่องหรือสิ่งสำหรับอัด หรือทำ หรือใช้ประกอบกระสุนปืน
รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งนั้นด้วย

3. วัตถุที่สามารถส่งกำลังดันอย่างแรงต่อสิ่งห่อหุ้มโดยฉับพลันในเมื่อระเบิดขึ้น โดยมีสิ่งเหมาะ
มาทำให้เกิดกำลังดันหรือ โดยการสลายตัวของวัตถุระเบิดนั้นทำให้มีแรงทำลายหรือ แรงประหารและ
หมายความถึงเชื้อปะทุต่าง ๆ หรือวัตถุอื่นใดมีสภาพคล้ายคลึงกันซึ่งใช้หรือทำขึ้น เพื่อให้เกิดการระเบิด
รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งนั้นด้วยหรือ

4. สิ่งอื่นใดที่มีอำนาจในการประหารทำลายหรือทำให้หมดสมรรถภาพในทำนอง เดียวกับอาวุธ
ตาม (1) (2) และ (3) รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งนั้นด้วย

คำว่า “ส่วนประกอบ” หมายความว่าส่วนต่างๆของอาวุธตาม (1)(2) (3) หรือ (4) และ หมายความว่า
รวมถึงอุปกรณ์อย่างใด ซึ่งเมื่อนำมาประกอบกับอาวุธดังกล่าวแล้วทำให้อาวุธนั้น มีประสิทธิภาพหรือเกิด
ประโยชน์แก่การใช้เพิ่มขึ้นหรือทำให้คุณลักษณะเปลี่ยนแปลงไป

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ภาคเอกชนเข้ามาแบ่งเบาภาระทางการผลิตอาวุธของทางราชการ ซึ่งโรงงานผลิตกระสุนก็เป็นหนึ่งใน
โรงงานตาม พรบ. ฉบับนี้ ฉะนั้น ภาคเอกชนที่ต้องการจะตั้งโรงงานผลิตอาวุธของทางราชการจำเป็น
จะต้องทำตามข้อบังคับฉบับนี้ จึงจะสามารถเข้ามาการเข้ามาช่วยเหลือในการผลิตอาวุธของทางราชการได้
(เสาวลักษณ์ บุญสม, 2560)

2.4 แนวทางจากกฎหมายต่างประเทศ

หลายประเทศมีระบบกฎหมายที่เอื้อต่อภาคเอกชนในการผลิตอาวุธภายใต้การควบคุมอย่าง
เคร่งครัด อาทิ สหรัฐอเมริกา ได้มีกฎหมาย Gun Control Act 1968 และระบบใบอนุญาตของ Bureau
of Alcohol, Tobacco, Firearms and Explosives (ATF) สนับสนุนการผลิตโดยเอกชน โดยกำหนด
มาตรฐานการตรวจสอบและติดตามที่ชัดเจน และภายใต้พระราชบัญญัติควบคุมอาวุธปืน ผู้ผลิตและผู้
จำหน่ายอาวุธปืนจะต้องได้รับและรักษาใบอนุญาตพิเศษของรัฐบาลกลาง กฎหมายก่อนหน้านี้กำหนดให้
ผู้จำหน่ายอาวุธปืนบางรายต้องมีใบอนุญาตเท่านั้น บทบัญญัตินี้ได้รับการขยายเพิ่มเติมในปี พ.ศ. 2511
ผู้ผลิตและผู้จำหน่ายเหล่านี้จะต้องบันทึกธุรกรรมของตนอย่างละเอียดมากขึ้น และต้องปฏิบัติตาม
กฎระเบียบใหม่เกี่ยวกับการซื้อขายอาวุธปืนระหว่างรัฐและการนำเข้าจากต่างประเทศอีกด้วย (Dziak,
Mark, 2023)

3. บทสรุป

ปัญหาในทางกฎหมายในการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชน พบว่าประเด็นปัญหาหลักยังคงเป็นการขาดนโยบายที่ชัดเจนและสอดคล้องกัน ทั้งระบบ กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับที่ใช้อยู่ ไม่ตอบรับกับสถานการณ์ปัจจุบัน มาตราการทางภาษี การขาดมาตรฐานของยุทธโธปกรณ์ การขาดแคลน บุคลากรที่ชำนาญเฉพาะทาง ขาดความประสานกันทั้งระบบ ข้อจำกัดด้านงบประมาณ สนับสนุนการลงทุน การวิจัยและพัฒนา จึงทำให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศของ ประเทศไทยไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามที่ต้องการ โดยเฉพาะปัญหาด้านการเปิดโอกาสหรือยังขาดมาตรการในการสนับสนุนให้ภาคเอกชนดำเนินกิจการอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืน เพื่อการผลิตยุทธโธปกรณ์สำหรับการใช้เองภายในกองทัพ และจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศเพื่อการผลิตในเชิงพาณิชย์

4. ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษามาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชน ประเด็นที่สำคัญที่สุด คือ การบูรณาการความร่วมมือในการสนับสนุนพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตและจำหน่ายอาวุธปืนภาคเอกชนให้เป็นรูปธรรมชัดเจนที่สุด โดยเฉพาะการส่งเสริมความร่วมมือจากภาคเอกชน ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) การปรับปรุงและทบทวนข้อกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เสนอให้มีการปรับแก้ประกาศพระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490, พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของ เอกชน พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติควบคุมการส่งออกป็นอกราชอาณาจักร ซึ่งอาวุธ ยุทธภัณฑ์และสิ่งที่ใช้ในการสงคราม พ.ศ. 2495 อาทิ การจดทะเบียนปืนที่ผลิตในประเทศ, การออกบทบัญญัติในการส่งออก และระยะเวลาการออกใบอนุญาต ใช้เวลานานทำให้ไม่สามารถกำหนดระยะเวลาส่งมอบอาวุธได้ เป็นต้น ซึ่งกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นถูกบังคับใช้มาเป็นระยะเวลานาน จึงควรมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศ และเศรษฐกิจ (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567)

2) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศและสร้าง ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะ ปัจจุบันมีผู้ประกอบการยื่นความประสงค์ที่จะเข้าร่วมวิจัย พัฒนา และสร้างสายการผลิตร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ จึงควรขยายการบูรณาการความร่วมมือ ด้านการวิจัยและพัฒนาระหว่างเหล่าทัพ กับสถาบันการศึกษา ภาครัฐ และ ภาคเอกชนเพิ่มเติมเพื่อการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้และผลิตนวัตกรรม ด้านการป้องกันประเทศ พร้อมทั้งสร้างผู้เชี่ยวชาญรุ่นใหม่ให้กับสายงานอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศมากขึ้น นอกจากนี้ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัย และพัฒนาทางการทหารให้เหมาะสมกับความต้องการของกองทัพ (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567)

3) ด้านการส่งเสริมสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของภาคเอกชน และการพัฒนาในเชิงพาณิชย์ ผลักดันให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศสามารถใช้สิทธิพื้นที่ปลอดอากร (Free Zone) ได้ การพิจารณาการเก็บอากรนำเข้าวัตถุดิบจากผู้ผลิต และตัวแทนจำหน่ายอาวุธไม่เป็นธรรม ขอรับการชดเชยอากรสำหรับการส่งออกยุทธภัณฑ์ การยกเลิกสิทธิ SME การพิจารณากลไกให้กับผู้ประกอบการในกลุ่มอุตสาหกรรมป้องกันประเทศสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อได้สะดวก มากขึ้น ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการภาคเอกชนเป็น

ผู้ดำเนินการหลัก ซึ่งมีความเข้มแข็งในแง่ขององค์กรทางธุรกิจและเหมาะสมกับการแข่งขันกับคู่แข่งทางการค้าอื่น ๆ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลที่ผลักดันให้อุตสาหกรรมป้องกันประเทศเป็น “อุตสาหกรรมเป้าหมายที่ 11” (S - Curve 11) (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2567)

5. เอกสารอ้างอิง

- กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ. (2567). *เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เรื่อง การพัฒนาอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ สนับสนุนการเตรียมความพร้อมของกองทัพ*. ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ พ.ศ. 2530
- พระราชบัญญัติโรงงานผลิตอาวุธของเอกชน พ.ศ. 2550
- พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ. 2490
- เสาวลักษณ์ บุญสม. (2560). *บทบาทปัญหาและอุปสรรคและแนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมอุตสาหกรรมป้องกันประเทศจากภาครัฐ กรณีศึกษา บริษัทผลิตอาวุธภาคเอกชน*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Thaipost. (2568). *อุตสาหกรรมผลิต-ขายอาวุธ ในประเทศไทยโตพุ่ง 150%*. สืบค้นเมื่อ 10 กันยายน 2568, from <https://www.thaipost.net/articles-news/776005/>
- Dziak, Mark. (2023). *Gun Control Act of 1968*. Retrieved September 10, 2025, from <https://www.ebsco.com/research-starters/law/gun-control-act-1968>